

sovní nemá ničeho společného a pro tuto skutečnou (pravou, obecnou) cenu akcií, tvořící se prostě dle nabídky a poptávky, jest naprosto bezvýznamnou. Z toho plyne, že žalobcův omyl ohledně nominální ceny koupených akcií, byť byl vyvolán žalovaným, nebránil platnému sjednání smlouvy a že žalobce, zaplativ ujednanou kupní cenu 6.000 Kč, zaplatil jenom svůj dluh a nemůže žádati zaplacený peníz zpět z důvodu, že omylem zaplatil, co dlužen nebyl (§ 1431 obč. zák.). Žalobce ovšem tvrdil, že právě touto udanou nominální cenou se dal pohnouti k uzavření kupu. Než nižší soudové právem vytkli, že takové pohnutky na platnost úplatných smluv nemají vlivu, leč by strany pohnutku nebo konečný účel svolení byly výslovně, to jest způsobem každou pochybnost vylučujícím, učinily podmínkou smlouvy, v kterémžto případě by k ní hleděti bylo jako k některé jiné podmínce (§ 901 obč. zák.). Než žalobce ani netvrdil okolností, z nichž by bylo nepochybně zřejmo, že by akcie přes jejich skutečný kurs 5.000—10.000 Kr nebyl koupil, kdyby jejich pravou nominální hodnotu byl znal, a sotva byl by se pro tento omyl domáhal vrácení kupní ceny z důvodu neplatnosti smlouvy, kdyby zakoupené akcie dodatečně nebyly se staly bezcennými, nýbrž byly v kursu náležitě stouply. Nezdařená spekulace arci nečiní neplatnou smlouvu jinak platně dojednanou.

Čís. 6106.

Vzhledem k čl. I čís. 4 zákona ze dne 15. dubna 1920, čís. 311 sb. z. a n. nelze povolití na pozemky, nabyté podle zákona o zajištění půdy drobným pachtýřům ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n., exekuci vnučenou dražbou bez svolení Státního pozemkového úřadu. Zákaz netýká se pozemků jiných, třebaš byly s oněmi zapsány v téže vložce.

(Rozh. ze dne 8. června 1926, R II 167/26.)

Do usnesení prvního soudu, jímž byla povolena vnučená dražba polovice pozemků zapsaných ve vložce čís. 56, stěžoval si Státní pozemkový úřad, ježto vnučená dražba byla povolena bez jeho souhlasu, ačkoliv na nemovitosti bylo poznamenáno omezení vlastnického práva co do pozemkových částic 41, 42/1, zapsaných ještě s jinými pozemky ve vložce čís. 56 ve smyslu §u 1 zákona ze dne 15. dubna 1920, čís. 311 sb. z. a n. (novela k zákonu o zajištění půdy drobným pachtýřům čís. 318/1919). R e k u r s n í s o u d zrušil exekuční návrh. D ů v o d y: Stížnost jest odůvodněna. Dle čl. I čís. 4 zákona čís. 311/1920 nesmí nabyvatel uvedené tam pozemky před uplynutím 10 let zciziti beze svolení Státního pozemkového úřadu. Že tento zákaz týká se nejen zcizení z volné ruky, nýbrž také zcizení vnučenou dražbou, vysvítá z účelu této výhrady a jest praxí, jakož zvláště i nejvyšším soudem uznáváno. Účelem této výhrady jest, by Státní pozemkový úřad, uděluje souhlas nebo jej odmítaje, mohl chrániti veřejné zájmy, které mu chrániti uložil zákon o pozemkové reformě. Cílem těchto zákonů jest, by zabraná půda dostala se do vlastnictví pouze osobám určitě kvalifikovaným, a dalším cílem jest, by tato půda byla jim zachována, zejména

k jejich hospodářské a sociální existenci. Při exekuci vnučenou dražbou musí býti Státnímu pozemkovému úřadu dána možnost, by tento zájem veřejný, mající ráz donucovací, chránil, a to jest možno pouze tehdy, když vymáhající věřitel před podáním žádosti za povolení exekuce vnučenou dražbou požádá o jeho souhlas. Takového souhlasu Státního pozemkového úřadu vymáhající věřitel zde však nevykázal a neměla tedy exekuce býti povolena. Stížnosti Státního pozemkového úřadu do tohoto povolení bylo následkem toho vyhověti. Připomenouti jest, že se zřetelem na ustanovení §u 10 a 13 knih. zák. bylo celý exekuční návrh zamítnouti, ačkoli zákaz zcizení týká se pouze jednotlivých částí knihovního tělesa.

N e j v y š š í s o u d zamítl návrh vymáhajícího věřitele na povolení exekuce vnučenou dražbou, pokud šlo o polovici pozemků čís. kat. 41 a 42/1, zapsaných ve vložce čís. 56, ohledně polovice ostatních pozemků zapsaných v téže vložce obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Třeba že zákon praví, že »nabyvateli« není dovoleno pozemky dle zákona o zajištění půdy drobnými pachtýři vypožadované zciziti, platí dle úmyslu zákonodárce a účele pozemkové reformy zákaz zcizení i pro případ, že pozemky nezcižuje nabyvatel sám dobrovolně, nýbrž soud jeho jménem a na jeho účet na zakročení vymáhajícího věřitele, jak se to děje při vnučené dražbě. Zákon jen se úzce vyjádřil, což má důvod v podnětu jeho, jenž byl ten, že došly do sněmovny zprávy, že mnozí drobní pachtýři, kteří pozemků do vlastnictví nabyli, chtějí se jich zbaviti, myslelo se proto především na zcizení dobrovolné, pod jaké tyto oznámené případy spadaly. Dle toho jest na místě výklad rozšiřující. Avšak v tom má stěžovatel pravdu, že nemůže mu býti bráněno, by nevedl vnučenou dražbu na dlužníkovu polovici ostatních nemovitostí, zapsaných v jedné vložce s oněmi přídělem nabytými pozemky. Předpisy §u 10 a 13 knih. zák., jichž se rekursní soud dovolává, nejsou a nemohou býti překážkou, neboť nejde ani o zápis práva vlastnického, ani práva zástavního. Sice se to nemělo státi, by pozemky, při nichž omezena volnost vlastníkovy dispozice, byly zapsány v téže vložce s pozemky volnými, jestliť to v §u 5 poslední odstavec zemského zákona pro Moravu ze dne 2. června 1874, čís. 97 ř. z. výslovně zakázáno, avšak, když se to jednou už stalo, nesmí tato protizákonnost vymáhajícímu věřiteli, bez jehož vlivu se stala, býti na újmu. Zákon nemůže chtíti, by vymáhající věřitel o své dobré právo uspokojení byl připraven takovou nahodilou a protizákonnou formální vadou. Na volné pozemky musí tedy exekuce vnučenou dražbou býti povolena. Je to jeden z případů §u 136 čtvrtý odstavec ex. ř., jenž, odvolávaje se na § 101 téhož zákona stanoví, že vnučená dražba musí býti zastavena, po případě tedy nemůže býti ani povolena jen ohledně oněch nemovitostí, ohledně nichž je dle knihovního stavu, t. j. zde dle poznámky zákazu zcizení neproveditelná. Rozvrh dražebního výtěžku mezi účastníky provede se po případě podle zásad závad simultanních a také provedení knihovního pořádku nebude narážeti na zvláštní obtíže a může ba má býti příslušné opatření usta-

noveno vhodně již v dražebních podmínkách. Bude nutno obě skupiny pozemků pokládati za dvě vlastnické podstaty a jednu přenést do nové vložky jako samostatné knihovní těleso. Srov. § 74 knih. zák. a zákon v něm citovaný.

Čís. 6107.

Předpis Šu 29 c. ř. s. o zastupování advokáty na okresním soudě nevztahuje se na toho, kdo vystupoval jako zástupce (magistrátní úředník), nikoliv zmocněnec obce.

Ku pokračování v nájemním poměru v domě města Brna nestačí svolení starostovo, nýbrž se vyžaduje usnesení městské rady.

(Rozh. ze dne 8. června 1926, Rv II 314/26.)

Na základě soudního smíru byla povolena městu Brnu exekuce vyklizením Jindřicha T-a. Proti exekuci vystoupil Jindřich T. žalobou, by bylo uznáno právem, že nárok města Brna ze smíru zanikl. V řízení u procesního soudu první stolice zastupoval žalovanou brněnskou obec magistrátní rada Dr. Č. Žaloba byla zamítnuta soudy v s e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů:

Zmatečnost (č. 5 Šu 477 a čís. 1 Šu 503 c. ř. s.) spatřuje dovolatel v tom, že žalovaná obec, která byla zastupována v řízení před první stolicí svým úředníkem, magistrát. radou Drem Č-em, jenž však není oprávněn, zastupovati měst. obec, a ačkoliv šlo o rozepři této o předmět vyšší hodnoty, než 2.000 Kč, a v místě sídlí více než jeden advokát, nebyla zastupována advokátem (§ 29 c. ř. s.). Není tím uplatněný důvod dovolací opodstatněn, neboť magistrátní rada Dr. Č. nezastupoval žalovanou obec jako její zmocněnec, proto nemá místa předpis Šu 29 c. ř. s. o nuceném zastupování advokátem, nýbrž jako mocí svého úřadu k tomu oprávněný zástupce žalované obce, nehledíc k tomu, že vedení sporu, jak ze spisů patrné, bylo obcí schváleno.

Vadnou neúplností odvolacího řízení je dovolateli, že v něm o okolnosti, zda starosta města neslibil jemu, pokud se týče jeho zástupcům, že smí dále podržeti spornou místnost obchodní, nebyl připuštěn důkaz v řízení první stolice nabízenými svědky. Leč odvolací soud byl s to, zjistiti tuto okolnost důkazy v první stolici provedenými, a pak právem upustil se zřetelem na předpis Šu 275 I c. ř. s. od provedení postrádaného důkazu. Ostatně postrádaný důkaz je podle Šu 275 I. c. ř. s. také nepřijatelný, jelikož okolnost, o které je postrádán, je pro posouzení této rozepře nezávažná. Nesprávné posouzení právní spatřuje dovolatel v tom, že odvolací soud uznal, že i v případě tvrzeného slibu starostova nebyla by žalovaná obec vázána takovým slibem, protože podle §§ 74, 81, 62, 61 zákona ze dne 25. května 1905, čís. 56 m. z. z. a §§ 1 a 7 zákona ze dne 7. února 1919, čís. 2 správně čís. 76 sb. z. a n. takovéto opatření vyžadovalo by ku své platnosti usnesení městské